

Gyeptelepítési és – felújítási lehetőségek, megoldási javaslatok

Dr. Tasi Julianna

Gyepgazdálkodási munkacsoport

Kánó, 2024. szept. 20.

A hazai gyepek állapota

- 2022-es országos felmérés, a felmért 24 000 hektár gyep **kétharmada** (66%-a) **közepes és gyenge takarmányozási minőségű**
- Valamilyen szintű felújításra szorul
- A jó gyepek nagy részén is szükség lenne javításra
- Ez magyarázza a témaválasztást

Milyen a takarmányozási szempontból jó gyep?

Optimális szerkezet természetközeli gyepen:

Pázsitfűvek 60-80 %
Pillangósok 10-20 %
Egyéb lágyszárúak max. 20 %

- Mérgező 0%
- Szúrós 0%

Összes borítottság min. 90 %

Mit tehetünk, ha a miénk nem ilyen?

- **Alapvetés:** nem védett, nem Natura 2000 besorolású a gyep!
- Két, nagyon különböző megoldási lehetőség van:
 - 1. Vetéssel: gyepfelújítás**
 - 2. Vetés nélkül: gyepjavítás**

Gyepfelújítás magvetéssel

Kétféle megoldás lehetséges:

1. Az eredeti gyeptakaró megszüntetése (feltörés), új gyep telepítése

- ▶ gyeptelepítés gyeptörésbe
- ▶ gyeptelepítés szántón

2. Az eredeti gyeptakaró megtartása, felülvetés

- ▶ „feketére művelés”, magágyszerű talajba vetés akár gabonavetőgéppel
- ▶ direktvetés, nincs magágy, speciális felülvetőgépek használata

A gyepfelújítás kritikus pontjai

- 1. Időpont**
- 2. Mit vessünk?**
- 3. A gyepalkotók élettartama**
- 4. A fajok száma a keverékben**

1. Időpont

- Új gyep telepítését **tavasszal lehetőleg NE!**
- Felülvetést **tavasszal soha NE!**
- Javasolt időszak: késő nyár – kora ősz, aug. vége – szept. vége
- Tél alá vetés egyéni kockázatvállalás kérdése
- Indoklás: lásd a táblázatot

A gyeptelepítési időszakok összehasonlítása

Tavaszi telepítés

1. Előnyök:

- Könnyebb magágykészítés (ha!)

2. Hátrányok:

- Erőteljes gyomosodás (parlagfű!)
- Nagy kockázat, sikertelenség
- Az első évben féltermés

Nyár végi telepítés

1. Előnyök:

- Kisebb gyomosodás
- Biztonságosabb telepítés
- Teljes termés már az első termőévben

2. Hátrányok:

- Nehezebb magágykészítés

2. Mit vessünk?

- **Függ:**
- **A termőhely adottságaitól:**
 - Vízviszonyoktól:
 - Száraz, üde, nedves ökológiai fekvés
 - Egyes növényfajoknál fontos a talaj pH-ja, mésztartalma
- **A gyephasznosítás céljától:**
 - Ajánlott összetétel:

Növénycsoport, %	A gyep hasznosítása		
	Legelő	Kaszáló	Réhasználat
Aljfüvek	60	0	20
Szálfüvek	20	100	60
Pillangósok	20	0	20

3. A gyepalkotók élettartama (ha nem engedjük a magpergetést a táblán)

➤ Pázsitfűvek:

- Lazabokrúak 4-6 év, DE:

 - angolperje 2 (3) év, olaszperje 1-2 év!!

- Tarackosok 10 és több év

- Magyar (árva) rozsnok esetében a talaj mésztartalma döntő!

➤ Pillangósvirágúak:

- Fehérhere indás, fennmarad

- Vöröshere vetve 2 év!

- Szarvaskerep, komlós lucerna, egyéb lucerna fajok esetében a talaj mésztartalma döntő!!

4. A fajok száma a keverékben

- ➔ **Gyeptelepítésnél** optimális a 4-6 faj
 - ➔ Ennél több faj a keverékben pénzkidobás!
- ➔ **Felülvetésnél** 1-2 faj, ha pillangóst is teszünk bele, akkor max. 3 faj
 - ➔ Gyors kezdeti fejlődésű, agresszív fajok legyenek!

Vetés nélküli gyepjavítás

- ▶ **Tápanyag (nitrogén) ellátás**
- ▶ **Vízgazdálkodás**
- ▶ **Gyepápolás**
 - ▶ Boronálás
 - ▶ Súrlatás
 - ▶ Gyomszabályozó kaszálás
 - ▶ Őszi tisztító kaszálás vs. fogasolás
 - ▶ Gyepszellőztetés
 - ▶ Altalajlazítás
- ▶ **Gyephasználás**
 - ▶ Szakszerű időpontokban
 - ▶ Szakszerű gyakorisággal
 - ▶ Szakszerű módszerekkel

Gyepművelés

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!